

MÁRK GERGELY

1923. október 27-én született Márk Gergely kertészmérnök, hazánk leghíresebb rózsanevelője.

Magyarrégenben látta meg a napvilágot, később Marosvásárhelyen kertésztanulóként kezdett tevékenykedni. Az 1940-es bécsi döntés után Bajára költözött, és beiratkozott a kertészképzőbe, majd katonai szolgálatot teljesített, Dániában angol hadifogságba is került. A fogságból hazatérve, 1946-ban iratkozott be a fővárosi Agrártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Karára. Egyetemi éve alatt éjszakánként rakodómunkásként dolgozott, később pedig az akkor megalakult Kertészeti Kutatóintézet segédkutatójává nevezték ki. Itt kezdett el igazán a rózsákkal foglalkozni. Szerelm volt ez a javából; a rózsák iránti elhivatottsága később páratlan eredményekben mutatkozott meg.

Intézeti munkája során összegyűjtötte a hazánkban megtalálható rózsafajtákat és létrehozta a mintegy 2700 fajtát tartalmazó rozáriumot, ahol 1959 és 1986 között évente kiállítást tartottak. Nemcsak gyűjtőmunkát végzett, hanem rózsák nemesítésébe is belefogott. Első államilag elismert rózsafajtája a „Budatétény” nevet viselte.

A Márk-féle rozárium fénykorában 6 hektár területen helyezkedett el és a parkszerű kialakítása 3200 különböző faj bemutatását tette lehetővé, illetve állandó helyszínt adott az évente megrendezett rózsakiállításnak. Napjainkban a Budatétényi Rózsakert területe 2,5 hektárt, és kb. 1200 rózsafajtának ad otthont.

Márk Gergely nyugdíjba vonulása után saját területén folytatta a rózsákkal kapcsolatos munkálatokat. A nevéhez fűződő rózsafajták nagy részét ekkor nemesítette, s ezek nemzetközi viszonylatban is megállták a helyüket. Mindenképpen fontos

ezek közül megemlíteni az „Árpád-házi Szent Erzsébet emléke” nevet viselő rózsát, ugyanis 2000-ben a Rómában megrendezett nemzetközi rózsaversenyen a park- és futórózsa kategóriában aranyéremmel díjazták. Virágait szabadföldön nevelte, így ezek kifejezetten országunk szélsőséges éghajlatának megfelelő tulajdonságokkal rendelkeznek, jól tűrik a forró nyarat, és a dermesztő telet is.

Több mint 600 rózsafajtát nemesített, könyveket írt, így harcolt országunk nemzetközi elismeréséért. Saját nemesítésű rózsái többnyire Magyarország történelmében fontos szerepet játszó személyek vagy helyszínek nevét viselik, mint például a már említett „Árpád-házi

Szent Erzsébet emléke”, vagy a „Szigetvár”. Ennek oka egyszerű. Ha nekünk, magyar rózsabarátoknak meg kell tanulnunk a külföldi fajták neveit, akkor a más nemzethez tartozó rózsabarátoknak is meg kell tanulni a magyar rózsák nevét. Ennek a névválasztásnak köszönhetően nemcsak egy nevet tanulnak meg, hanem egy apró szösszenetet is nemzetünk múltjából.

Természetesen a sok Márk-rózsa között található olyanok is, melyek a nemesítő számára fontos neveket őriznek. Ilyen a feleségéről elnevezett „Mami”, a legidősebb dédunokájáról elnevezett „Zsófi” (a szűkebb család minden női tagja büszkélkedhet egy-egy saját Márk-rózsával), vagy az egyik professzoráról elnevezett „Ormos Imre emléke” elnevezésű rózsája.

AGORA

TUDOMÁNYOS
ÉLMÉNYKÖZPONT
DEBRECEN

Munkáját – amennyire egészségi állapota engedte – élete végéig maximális erőbedobással és hittel folytatta. 89 évesen, 2012. november 28-án, Budapesten szenderült végső nyugalomra.

Márk Gergely halálával a rózsái nem tűntek el. A figyelmes szemlélődők az ország több botanikus kertjében és parkjában is találkozhatnak velük, van, ahol „génbank” jelleggel található meg akár többszáz féle is belőlük. Debrecenben például a Kölcsey Központ melletti téren megcsodálhatjuk a „Kölcsey Ferenc emléke” elnevezésű rózsát, melyet 2015. augusztus 18-án, a 46. Debreceni Virágkarneválon ültettek.

Kígyóssy-Schmidt Évának köszönhetően folyamatban van az összes Márk Gergely által nemesített fajta „átmentése” egy Acsád településre tervezett emlékparkba. Nagy erővel folynak a munkálatok, és remélhetőleg minél hamarabb a nagyközönség számára is megtekinthetőek lesznek ezek a gyönyörű tünemények, a Márk-rózsák.

További információk:

internet:

<http://www.markrozsakert.hu/>

http://www.rozsamarkgergely.hu/mark_gergely.html

<http://www.markrozsa.hu/>

Könyv:

Márk Gergely: Magyar rózsák könyve, Mezőgazda kiadó 2004

Márk Gergely: Kis rózsakönyv, Mezőgazdasági kiadó 1966

Márk Gergely: Rózsák zsebkönyve, Mezőgazdasági kiadó 1976

Márk Gergely: A rózsza, Mezőgazdasági kiadó 1959

Videó:

https://www.youtube.com/watch?v=vb_WdOoTUB4

<https://www.youtube.com/watch?v=biRxr0jL4kE>